

Gemeente van onze Heer Jezus Messias

1. Misschien is het iets te mooi om dit verhaal over God die een verbond sluit met de mens te lezen en alles wat eraan voorafgaat, dat verhaal van die zondvloed, maar even over te slaan. Maar het past wel in de manier waarop wij het in het geloof nog wel eens doen: de moeilijke dingen, die zaken waar wij niet goed mee uit de voeten kunnen, maar even aan de kant schuiven om toch vooral aandacht te hebben voor het positieve verhaal. Dus het regenboogverhaal, ja graag, en het zondvloedverhaal, nee dat liever niet. Maar of we dan zo consequent zijn, vraag ik me wel af, want gebeuren er de meest vreselijke natuurrampen op aarde en de meest grote humanitaire katastrofes in de samenleving, dan volgen we dat nauwgezet, en zijn we uiterst betrokken. Dan zeggen we bepaald niet dat we vandaag liever wat positiefs voorgeschoteld krijgen.

2. Terug naar het bijbelverhaal van vanmorgen. Want ik hoor uw vraag echt wel: ‘Heb jij dan geen moeite mee dit verhaal?’ Nou, zeker wel, maar misschien toch ook weer net even anders dan u denkt. Het zondvloedverhaal zit ons dwars. En ik zou zeggen: dat is maar goed ook dat het ons dwarszit. Want daar gaat het nou net om en over in dit verhaal.

Om u dat te laten zien, moet ik met u naar het begin, naar de situatie die de aanleiding is tot deze vloed: Genesis 6,1-8. Het is het verhaal dat het God dwars zit hoe het in de wereld toegaat, het enorme geweld dat mensen tegen elkaar gebruiken. Dat zit hem dwars, zoals dat bij ons het geval is, als wij dat zien: in Oost-Oekraïne, in Syrië en Irak, en nu ook in Libië. Het lijkt steeds dichterbij te komen. En zo stellen ze dat aan de andere kant van het water graag ook voor: dat Rome niet meer ver weg is.

3. Hoe zit het met God, als het over al dat geweld gaat? Hij heeft er spijt van dat hij de mens gemaakt heeft. Dat mag je dan pijn doen, als hij dat zo over de mens – over ons dan toch – zegt, maar is dat zo vreemd, als je ziet hoe vreselijk mensen tegen elkaar te keer gaan, als je ziet hoe mensen – koptische christenen in dit geval – aan het strand in koelen bloede de keel wordt doorgesneden. Het roept gevoelens die je bij God terugziet, mag ik het zo zeggen. Je hebt iets prachtigs gemaakt: de mens, en dan gaat die zo tekeer, dan overschrijdt die zo alle grenzen, en dan keert die mens zich tegen de ander, en dat gaat maar door. Is het dan werkelijk zo raar, als dan gezegd wordt: ‘En nu haal ik er de bezem erdoor. En nu maak ik daar een einde aan!’ Het is een zelfonderzoek waard: hoe vaak denken wij die ook niet dat de problemen opgelost zouden zijn, als degenen die geweld uitoefenen, tot zwijgen gebracht konden worden.

4. Maar denk niet dat God dat onbewogen heeft gedaan. Het is immers zijn eigen schepping: de mens die hij treft. We weten immers allemaal hoeveel het doet, als je zelf iets moois gemaakt hebt, en het gaat kapot, dat vindt niemand leuk. Nou, reken er dan maar helemaal op dat dat bij God precies hetzelfde is.

5. Kijk gemeente, dat brengt me bij het gelezen verhaal van vanmorgen. Want met de zondvloed was het niet definitief over en uit. We zouden een hele kleine bijbel gehad hebben: hoofdstuk t/m hoofdstuk 7. Nee, ik moet me corrigeren, we zouden geen bijbel gehad hebben, er was immers geen mens meer. Een mens met zijn familie was er overgebleven, hij als enige rechtvaardige. Kijk, op dat spoor wil God, op dat spoor van de gerechtigheid. Daar wil hij mee verder. En daar gaat hij ook mee verder. Moeten de goeden dikwijls lijden onder de kwaden, hier niet. Die worden hier gespaard. Met hen wil hij wel verder. En daar zet hij op in. Dat spoor mag nu gerust breder en groter worden.

6. Nou kan je je ook voorstellen dat er na zo’n vloed toch angst gaat ontstaan, angst dat dat straks nog een keer kan gebeuren. Het is een bekende angst bij mensen die iets verschrikkelijks hebben meegemaakt. Er hoeft vaak maar heel weinig te gebeuren, iets heel kleins kan voor dat gevoel zorgen: ‘O nee, toch niet weer.’ God moet dat herkennen, zou ik zeggen, als je hoort wat Hij dan vervolgens zegt: ‘Hierbij sluit ik een verbond met jullie en met jullie nakomelingen en met alle levende wezens dat er nooit meer zo’n vloed zal zijn.’ Kijk, gemeente, dat is om die angst van ons tegen te gaan, dat het nog een keer zal gebeuren dat God zo ‘rücksichtlos’ te keer gaat.

7. Dan heb ik nog wel een vraag aan God, want wat doet U dan, als datzelfde probleem zich opnieuw voordoet, wat doet U dan, als mensen zo tegen u en tegen elkaar tekeer gaan. Doet Hij daar dan helemaal niks aan. Maakt het hem dat alles dan niks meer uit?

Zijn antwoord daarop? Ik zie dat in het verhaal van zijn doop: Jezus die tenondergaat in het water. Kijk gemeente, dan zie krijgen we hier God in zijn hart te zien. Hij gaat liever zelf mee tenonder dan dat Hij

nog weer een keer de hele aarde onder water zet. In Jezus gaat de Eeuwige niet *over* alles heen, maar *door* alles heen. Als belichaming van Gods betrokkenheid houdt Jezus aan de liefde en de trouw vast, ook als het geweld van alle kanten op hem toekomt. Dan neemt Hij deel aan het lijden, dan gaat Hij er niet boven staan boven de mensen die van het geweld het slachtoffer zijn, maar dan gaat Hij mee ten onder. Zo zal Hij de gerechtigheid vervullen. Het is een weg die meer van iemand vraagt, dan de grote wasbeurt van Genesis 6 en 7. Maar het is wel een weg die laat zien dat de weg van het geweld een heilloze weg is. Dat die Geest, die Hem bezielde, ook over ons vaardig moge worden!

In de Naam van de Vader en de Zoon en de Heilige Geest. Amen.

*Zondag Invocabit, 22 februari 2015
Bosbeskapel, Den Haag Zuidwest
ds. Nico Riemersma¹*

¹ Met dank aan Piet van Veldhuizen, De zondvloed en Gods alternatief: Jezus Christus', in: *De Eerste Dag* 38,2 (2015), 6-7, aan wie ik een enkele zin ontleende.